

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 9525
Tarih: 16.12.2024

21047

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat İŞIKHAN tarafından Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ile 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 16.12.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

Erzurum Milletvekili

Ekonomik krizin derinleşen etkisi, iktidarın baskıcı yöntemlerini de beraberinde getirmiş olup .ok sayıda işten çıkarma örneği, işçilerin sendikalı olması gerekçe edilerek gerçekleşmektedir. Yine iktidara yakın sendikalara üye olma zorunluluğu, üye olmayanların sonu işten çıkarma dahil olmak üzere mobbing uygulamaları olarak karşımıza çıkmaktadır. Son yıllarda ücretlerini ve sair alacaklarını alamayan, ücretleri ödenmeden işten çıkarılan emekçilerin eylemliliklerine tanık olmaktayız. Bunun son günce örneği de sendikaya üye olduktan sonra işten çıkarılan Polonez işçilerinin seslerini duyuramamaları üzerine başlatmış oldukları açlık grevi olmuştur.

Ürdünlü kraliyet ailesine ait fabrikanın işçileri; sahipleri Türkiye hukukunu uygulamadığı için, sendikalı olmaları gerekçesiyle işten çıkarılmışlardır. Uzun süredir eylemlilik halinde olan işçilerin taleplerinin değerlendirilmesi için Bakanlığınızca müfettiş görevlendirilmiş, inceleme yapan müfettişlerin raporu çerçevesinde Bakanlığınız tarafından yapılan açıklamada, **“Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Rehberlik ve Teftiş Başkanlığı, İstanbul Çatalca'da faaliyet gösteren bir firmada sendikanın örgütlenme çalışmaları nedeniyle işten çıkardığı 13 işçi ile bu işçilerin işten çıkarılmasına karşı olduğu için eylem yapan 132 işçiyi daha işten çıkarmasına ilişkin teftiş raporunu hazırladı. Yapılan tespitler sonucu, firmanın iş yerinde sendikal baskı nedeniyle iş akdinin sona erdirdiği tespit edilen 141 işçi için 8 bin 590 liradan toplam 1 milyon 211 bin 190 lira idari para cezası uygulanması istenmiştir. İşverenin, Türkiye İş Kurumu'na bildirilmeden 145 işçi için toplu çıkış vermesi nedeniyle de 5 bin 506 liradan toplam 798 bin 370 lira idari para cezası vermesi istenmiştir. Ayrıca, sendika üyesi işçileri işten çıkarmak suretiyle işyerinde hukuka aykırı olarak sendikal faaliyetleri engelleyen işveren hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.”** denilmek suretiyle işçilerin mücadelesine destek verildiği görülmüştür.

İşten çıkarma gerçekleştiren firmanın, günlük iş alımı ile üretim gerçekleştirdiği yani sağlıklı gıda üretimi için şart olan, işçilerin sağlık raporlarının olup olmadığı, hijyen belgelerinin olup

olmadığı, düzenli muayene edilip edilmedikleri de bilinmemektedir. Kaldı ki hayatın olağan akışı içerisinde günlük işçi alımı ile yürütülen işlerde her gün işçilerden bu belgelerin temin edilmesi de olanaklı değildir. Bu anlamda, fabrikanın Sağlık Bakanlığı ve Tarım Bakanlığı'nın ilgili birimlerince denetlenip denetlenmediği meselesi gündeme gelmektedir ki, bunun halk sağlığı ile doğrudan ilişkisi vardır.

İşten çıkarmaların ardından 6 aya yakın bir süre geçmiş olup işçilerin hak taleplerine dönük bir çalışma yapılmadığı gibi, şirket hakkında yapılan suç duyurusunun da akıbeti bilinmemektedir. İşçilerin eylemlilikleri ise son derece zor şartlar altında, hastalık ve sağlık gibi ciddi riskler barındırarak devam etmektedir. Haklarının sağlanması için en son çare olarak açlık grevine girmeyi göze alan Polonez işçilerinin durumu kamuoyunda kaygı ile izlenmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Halihazırda açlık grevinde olan Polonez işçilerini ziyaret ettiniz mi? Yahut birimlerinizce işçilerin durumu incelenmekte midir?
- 2- İşveren hakkında idari para cezası uygulanması yönündeki isteminiz neticelenmiş midir? İlgili şirket, hakkında takdir edilen idari para cezalarını ödemiş midir?
- 3- Sendikal faaliyetleri nedeniyle işten çıkarma gerçekleştirilen şirket hakkında yapılan suç duyurunuzun akıbeti nedir? Bu konuda aradan geçen zaman boyunca neden bir gelişme yaşanmamıştır? Kamuoyuna davanın seyrine ilişkin bir açıklama yapacak mısınız?
- 4- İşçilerin hak talepleri neden hala yerine getirilmemiştir?
- 5- Anayasaya ve iç mevzuata aykırı bir şekilde işten çıkarma söz konusu olup işçilerin işe iadeleri neden sağlanmamıştır?
- 6- Şirketin kayıt dışı işçi çalıştırılmasına hangi gerekçelerle izin verilmektedir?
- 7- Et ürünleri üretimine yönelik iştegal sahası olan işyerinde, işçilerin sağlanması gereken, sağlık raporu, hijyen raporu gibi hususların yerine getirilip getirilmediği konusunda hangi çalışmalar yürütülmektedir? Bu konuda Sağlık ve Tarım bakanlıkları ile görüştünüz mü? Elde edilen tespitler neler olmuştur?
- 8- Vergi kesintileri, düşük ücretler, zorunlu pazar mesailer, gece mesailerinin yıpranma paylarının ödenmemesi ve genel olarak fazla mesai ücretlerinin az olması ya da hiç ödenmemiş olması karşısında adı geçen şirkete başkaca yaptırımlar uygulanması ve işçilerin ödenmeyen haklarının ödenmesinin sağlanması konusunda hangi çalışmalar yürütülecektir?
- 9- İşçilerin bugüne değin maruz kaldıkları zararların telafisi için hangi çalışmalar yapılması gündeminizdedir?